

Bedömningsstöd för

SVENSKA åk 6
Bums

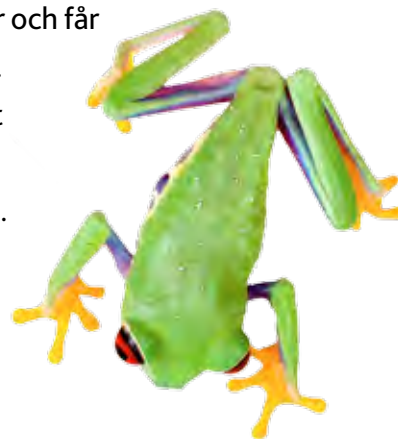
Bums bedömningsstöd i svenska för åk 6

Det här bedömningsstödet innehåller hänvisningar från *kunskapskraven i svenska* till utvalda övningar i **Bums övningsbok åk 6**, övningar som prövar kunskapskraven. Du kan därför använda Bums övningsbok som underlag för bedömning i det dagliga arbetet.

Observationspunkter ur **Språket lyfter** från Skolverket (här sorterade till de olika kunskapskraven) och kommentarerna till varje del ger dig vägledning i bedömningen inför betygssättningen.

Vi har valt att inte använda oss av elevexempel i Bums bedömningsstöd. Om du önskar elevexempel till varje kunskapskrav hänvisar vi till **Tummen upp! svenska kartläggning åk 6** som har ett gratis nedladdningsbart bedömningsstöd med elevexempel till varje övning. Du hittar det på liber.se (sökord:Tummen upp svenska).

Med hjälp av Bums bedömningsmatris, som också finns att ladda ner gratis på liber.se, kan du kartlägga elevens kunskaper och får på så sätt en tydlig överblick över elevens kunskaper. Matrisen kan användas vid utvecklingsamtal för att på ett enkelt och tydligt sätt motivera vilket betyg du satt och för att identifiera elevens utvecklingszon.

Innehåll

Del 1: Läsa skönlitteratur med flyt	4
Del 2: Läsa sakprosa med flyt	5
Del 3: Läsförståelse skönlitteratur	6
Del 4: Läsförståelse skönlitteratur	7
Del 5: Läsförståelse sakprosa	9
Del 6: Läsförståelse sakprosa	10
Del 7: Skriva olika slags texter	11
Del 8: Skriva olika slags texter	12
Del 9: Skriva berättande texter	13
Del 10: Informationssökning	14
Del 11: Kombinera text med estetiska uttryck	15
Del 12: Bearbeta texter utifrån respons	16
Del 13: Samtal och muntliga redogörelser	17
Del 14: Språkbruk	18

Del 1: Läsa skönlitteratur med flyt

Med hjälp av de här skönlitterära texterna i Bums grundbok kan du bedöma elevens läsflyt. Eleven läser högt, en eller ett par av texterna.

- s. 37 *Alex Dogboy*
- s. 48 *Eldens hemlighet*
- s. 53 *Min vän Percys magiska gymnastiskor*
- s. 60 *Itaket lyser stjärnorna*
- s. 64 *Äger eller suger*
- s. 66 *Jag är Zlatan Ibrahimovic*
- s. 70 *Grodorna i skålen*
- s. 72 *Väinämöinen och kvarnen på havets botten*
- s. 74 *De två tornen*

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Eleven kan läsa skönlitteratur för barn och med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Eleven kan läsa skönlitteratur för barn och ungdomar med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Eleven kan läsa skönlitteratur för barn och ungdomar med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * läser med
  - flyt
  - gott flyt
  - mycket gott flytolika slags skönlitteratur, t.ex. romaner, lyrik, drama, sagor och myter för barn och ungdomar.
- * anpassar och varierar användningen av förståelsestrategier på ett
  - fungerande
  - ändamålsenligt
  - ändamålsenligt och effektivt sättberoende på såväl syfte med läsningen som vilken typ av text som läses, dvs. anpassning till textens syfte, dess språkliga drag och uppbyggnad.
- * rättar sig själv vid läsning.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt *Lgr11*)

KOMMENTAR

Att läsa flytande innebär att avkodningen är rätt, att eleven kan anpassa sin läsning till textens karaktär och pausera och betona där det passar. Den som lyssnar kan utan problem ta till sig innehållet. En elev som inte tränat högläsning kan ha en flytande läsning vid tyst läsning men sämre läsflyt vid högläsning. Det finns därför en risk att undervärdera ett barns läsflyt när man lyssnar på barnets högläsning. En elev kan också ha en flytande läsning utan att förstå vad han/hon läser. God intonation är oftast en indikation på att eleven har en god läsförståelse (men det är inte alltid så).

Så här kan du observera hur läsflytet fungerar:
I vilken grad

- * fungerar intonationen?
- * rättar eleven sig själv vid läsning?
- * anpassar eleven läshastigheten beroende på textens innehåll och karaktär?

Del 2: Läsa sakprosa med flyt

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

Eleven läser högt för dig, en eller ett par av de sakprosatexter som finns i Bums grundbok (se nedan). Bedöm utifrån elevens läsning vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 58 *beskrivande och förklarande text*

s. 61 *instruerande text*

s. 63 *argumenterande text*

s. 48 *förklarande text*

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Eleven kan läsa sakprosatexter för barn och ungdomar med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Eleven kan läsa sakprosatexter för barn och ungdomar med flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Eleven kan läsa sakprosatexter för barn och ungdomar med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * läser med
  - flyt
  - gott flyt
  - mycket gott flytsakprosatexter som förekommer såväl i som utanför skolan.
- * anpassar och varierar användningen av förståelsestrategier på ett
  - fungerande
  - ändamålsenligt
  - ändamålsenligt och effektivt sättberoende på såväl syfte med läsningen som vilken typ av text som läses, dvs. anpassning till textens syfte, dess språkliga drag och uppbyggnad.
- * rättar sig själv vid läsning.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt Lgr11)

KOMMENTAR

Om innehållet i texten är okänt, om ämnet är obekant för eleven eller om texten innehåller ämnesspecifika ord och begrepp som eleven inte tidigare mött påverkar det förstås graden av läsflyt. Avgör om eleven innan läsningen behöver en genomgång av det som är okänt i texten. (Se även kommentar under Del 1: Läsa skönlitteratur med flyt.)

Del 3: Läsförståelse skönlitteratur

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma elevens läsförståelse. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 30-31 (*Alex Dogboy*)

s. 48 (*Vänämöinen och kvarnen på havets botten*)

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Genom att göra enkla, kronologiska sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse.

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

* gör

enkla utvecklade välutvecklade sammanfattningar av det lästa.

* gör

enkla och till viss del underbyggda/utvecklade
 relativt väl underbyggda /välutvecklade
 väl underbyggda resonemang om innehållet.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt Lgr11)

KOMMENTAR

Kan eleven på sidorna 30–31 och på s. 48 återge innehållet med de viktigaste, bärande delarna av handlingen så att de får sammanhang (enkelt, utvecklat eller välutvecklat)? Kan eleven utsluta information som inte är bärande för handlingen? Skriver eleven med egna ord?

Den här informationen skulle en sammanfattning av texten om Alex Dogboy kunna innehålla:

Alex var förföljd av någon. Han åkte till en jättestor soptipp eftersom han hade hört att det gick att försörja sig där. På soptippen träffade han en flicka med en flock hundar. Flickan lärde honom hur han skulle samla på olika saker som han kunde sälja.

Sammanfattningen är helt tillräcklig för att läsaren ska förstå handlingen. Med ett kort tillägg blir sammanfattningen mer utvecklad:

Alex var förföljd av någon. Han åkte till en jättestor soptipp eftersom han hade hört att det gick att försörja sig där. På soptippen träffade han en flicka med en flock hundar. Flickan lärde honom hur han skulle samla på olika saker som han kunde sälja. Han fick också veta att det fanns en speciell sopbil som kom med sopor från Mc Donalds och andra restauranger. Matresterna från den sobilen åt barnen på soptippen till lunch.

Nu belyser sammanfattningen människornas villkor på soptippen och kan därför anses mer välutvecklad.

Finns det något i elevens resonemang om texten som kopplar Alex Dogboys situation till ett större sammanhang, t.ex. orättvisorna i världen, eller till att människors skräp blev andras levebröd? Dvs. något resonemang som lyfter berättelsen till ett vidare sammanhang. Så kan ett högre betyg sättas. För betyg A krävs att eleven kan visa på en god koppling till sammanhanget. Om du är osäker på elevsvaret, komplettera gärna med muntliga frågor till eleven för att få en tydligare bild av elevens förmåga.

Del 4: Läsförståelse skönlitteratur

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma om eleven kan tolka, föra resonemang och beskriva sin läsoplevelse. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

Alex Dogboy

s. 31, uppgift 2, 3, 4

Eldens hemlighet

s. 37, uppgift 5-8

Min vän Percys magiska gymnastiskor

s. 38, uppgift 1

I taket lyser stjärnorna

s. 41, uppgift 2-5

Jag är Zlatan Ibrahimovic

s. 46, uppgift 6-7

Grodorna i skålen

s. 47, uppgift 1-3

s. 47, uppgift 3a-b

Väinömainen och kvarnen på havets botten

s. 49, uppgift 2

s. 48, uppgift 3

s. 49, uppgift 4

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett enkelt sätt beskriva sin upplevelse av läsningen

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett utvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett välutvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * för
  - enkla och till viss del underbyggda/utvecklade
  - relativt väl underbyggda /välutvecklade
  - väl underbyggdaresonemang om innehållet.
- * visar insikt om relevanta skillnader mellan uttalade och underliggande budskap i lästa texter.
- * beskriver sin upplevelse av läsningen på ett
  - enkelt
  - utvecklat
  - välutvecklatsätt.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt Lgr11)

Del 4: fortsättning

KOMMENTAR

Alex Dogboy

uppgift 2–4 på s. 47:

I vilken grad kan eleven beskriva sin upplevelse av läsningen?

Eldens hemlighet

uppgift 6–7, s. 37:

Kan eleven koppla Sofias liv till det övergripande problemen i landet, att de var i krig, och föra ett resonemang om det?

I taket lyser stjärnorna

uppgift 2–5, s. 41:

Kan eleven ge någon möjlig orsak till att tjejerna omringar Jenna? Möjliga orsaker (utifrån det korta textutdrag eleven läst) skulle kunna vara att de är fiender och att tjejerna vill provocera Jenna. En annan anledning kan vara att någon av tjejerna är kär i Sackarias och därför vill veta om Jenna är kär i honom.

Jag är Zlatan Ibrahimovic

uppgift 6–7, s. 46:

Kan eleven föra resonemang om hur Zlatan kände sig bland de andra i laget? Kan de relatera den upplevelsen till egna erfarenheter? Ett tydligt framträdande budskap i texten är Zlatans "vapen", hur han kör sitt eget race och inte försöker passa in, snarare tvärtom. Kan eleven urskilja det?

Grodorna i skålen

uppgift 1–3, s. 47 och uppgift 3a–4, s. 47:

Grodorna i skålen har ett tydligt framträdande budskap att det är värt att kämpa i motgång. I vilken grad kan eleven föra resonemang om det?

I uppgift 3 b på s. 47: Kan eleven överföra budskapet från texten Grodorna i skålen till texten om Zlatan och föra resonemang om hur Zlatan trots svårigheterna under sin uppväxt inte gav upp utan fortsatte kämpa på sitt sätt för att "överleva", och lyckades. Det kräver ett välutvecklat resonemang (betyg A).

Väinämöinen och kvarnen på havets botten

uppgift 2–4, s. 49:

Myten om Väinämöinen förklarar varför havsvattnet är salt. Det framgår ganska tydligt. Underliggande budskap i texten skulle kunna vara att man ska hålla sitt löfte eller att det är möjligt att övervinna ondska/problem. Hur för eleven resonemang om tänkbara budskap?

Del 5: Läsförståelse sakprosa

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma elevens läsförståelse. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 59, uppgift 3 a–c, 4 b–c (beskrivande och förklarande text)

s. 59, uppgift 4 a

s. 61, uppgift 1b (instruerande text)

s. 64, uppgift 1f

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Genom att göra enkla, kronologiska sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse.

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

* gör

enkla

utvecklade

välutvecklade

sammanfattningar av det lästa.

* för

enkla och till viss del underbyggda/utvecklade

relativt väl underbyggda/välutvecklade

väl underbyggda

resonemang om innehållet.

* visar insikt om relevanta skillnader mellan uttalade och underliggande budskap i lästa texter.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt *Lgr11*)

KOMMENTAR

uppgift 4 a, s. 59:

Lyckas eleven få fram de fyra orsakerna till att befolkningen var upprörd?

(Elevsvaret sammanfattar innehållet i den förklarande delen av texten under rubriken "Varför var människorna i Paris så arga".)

uppgift 1 b, s. 61:

Kan eleven kommentera bilden med koppling till sammanhanget, dvs. kan de beskriva hur bilden hjälper till att förklara innehållet i texten? Svara barnen nej på fråga 1a–b har de troligen inte förstått innehållet.

uppgift 1 f, s. 64:

Framgår det av elevens svar att eleven förstår att den här texten är skriven för att påverka och övertyga? Kan eleven föra resonemang om hur den här sortens texter kan påverka människor att tänka på ett nytt sätt.

Del 6: Läsförståelse sakprosa

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma om eleven kan tolka, föra resonemang och beskriva sin läsoplevelse. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 59, 3a–c, 4 b–c

s. 63, uppgift 1a–f (argumenterande text)

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett enkelt sätt beskriva sin upplevelse av läsningen

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett utvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett välutvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * för
  - enkla och till viss del underbyggda/utvecklade
  - relativt väl underbyggda /välutvecklade
  - väl underbyggda resonemang om innehållet.
- * visar insikt om relevanta skillnader mellan uttalade och underliggande budskap i lästa texter.
- * beskriver sin upplevelse av läsningen på ett
  - enkelt
  - utvecklat
  - välutvecklat sätt.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt Lgr11)

KOMMENTAR

uppgift 3 a–b, s. 59:

Kan eleven utläsa att stormningen av Bastiljen enligt textförfattaren är den direkt utlösande orsaken till Franska revolutionen? Kan eleven föra resonemang som visar hur viktig den händelsen var med hjälp av den omvända frågan om vad som skulle ha hänt om vakten inte hade börjat skjuta ...?"

uppgift 4c, s. 59:

Kan eleven dra paralleller från texten till vårt samhälle idag? Den uppgiften är mer avancerad och kräver välutvecklade och väl underbyggda resonemang (betyg A).

uppgift 1 a–c, s. 63–64:

Genomskådar eleven budskapet/syftet med texten? Visar svaren att eleven förstått textens syfte att övertyga? Kan eleven föra utvecklade eller välutvecklade, relativt väl underbyggda eller väl utbyggda resonemang om textens budskap?

Del 7: Skriva olika slags texter

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma elevens förmåga att skriva olika slags texter med fungerande innehåll, struktur och språklig variation. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 67, uppgift 2

s. 86–89, uppgift 1a–2c (beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande text.)

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Eleven kan skriva olika slags texter med begripligt innehåll och i huvudsak fungerande struktur samt viss språklig variation

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Eleven kan skriva olika slags texter med relativt tydligt innehåll och relativt väl fungerande struktur samt förhållandevis god variation

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Eleven kan skriva olika slags texter med tydligt innehåll och i väl fungerande struktur samt god språklig variation

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * skriver berättande texter med
  - enkla utvecklade välutveckladegestaltande beskrivningar och
  - enkel utvecklad välutvecklad handling.
- * skriver faktatexter med egna ord, utifrån förståelse och egna frågor med hjälp av flera källor
- * skriver olika texter med
  - begripligt relativt tydligt tydligt innehåll och
  - i huvudsak relativt väl väl fungerande struktur samt
  - viss förhållandevis god god språklig variation.
- * sätter rubriker på olika nivåer samt använder styckeindelning på ett funktionellt sätt.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt Lgr11)

KOMMENTAR

Väl framme vid sidorna 86–89 har eleven tränat olika strategier för att skriva beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter och dessutom texter skrivna för nätet (blogg). I uppgifterna på s. 86–89 kan du se hur eleven lyckas skriva olika typer av texter.

i uppgift 1 s. 66 och uppg. 1a s. 86

Kan eleven välja passande texttyp utifrån syfte?

Beskrivande och förklarande texter:

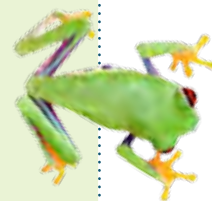
Har eleven byggt upp en fungerande struktur? Har eleven formulerat innehållet på ett begripligt, relativt tydligt eller tydligt sätt? Hur är den språkliga variationen?

Instruerande text:

Skriver eleven de instruerande texterna i kronologisk händelseordning, så att det framgår att eleven förstått att instruktionen ska följas i en given ordning? Hur fungerar instruktionen i praktiken? Använder eleven sambandsord som först, sen, därefter, ord som förtydligar den givna ordningen i de olika stegen.

Argumenterande text:

Skriver eleven de argumenterande texterna med urskiljbara/begripliga, relativt tydliga eller tydliga åsikter. Hur logisk är textens struktur? Finns logiska sambandsord som gör texten tydlig: för det första, för det andra, för det tredje; ett argument, ett annat, ett tredje osv? I vilken omfattning använder eleven värdeladdade ord? Värdeladdade ord gör budskapet i en argumenterande text tydligare.

Del 8: Skriva olika slags texter

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma elevens stavning och språkriktighet. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 86–89, uppgift 1a–2c

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med viss säkerhet.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med relativt god säkerhet

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med god säkerhet

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * följer grundläggande regler för avstavning med
  - viss
  - relativt god
  - god säkerhet.
- * följer grundläggande regler för språkriktighet samt skiljetecknens användning med
  - viss
  - relativt god
  - god säkerhet.
- * använder ordbehandlings stavnings-, grammatik- och synonymprogram som stöd i skrivandet och vid redigering av texter.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt *Lgr11*)

KOMMENTAR

Bedöm elevens förmåga att skriva en läsbar text. I vilken grad är texten språkriktig? Hur ser meningsbyggnaden och ordvariationen ut? Ställer stavningen eller meningsbyggnaden till problem för förståelsen (syftningsfel t.ex.)? Behärskar eleven grundläggande regler för stavning med viss säkerhet, relativt god säkerhet eller god säkerhet? I vilken grad använder eleven skiljetecken på rätt sätt?

Del 9: Skriva berättande texter

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

Se under Kommentrar nedan.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E:

De berättande texter eleven skriver innehåller enkla gestaltande beskrivningar och enkel handling

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C:

De berättande texter eleven skriver innehåller utvecklade gestaltande beskrivningar och utvecklad handling

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A:

De berättande texter eleven skriver innehåller välutvecklade gestaltande beskrivningar och välutvecklad handling

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * skriver berättande texter med
  - enkla utvecklade välutveckladegestaltande beskrivningar och
  - enkel utvecklad välutveckladhandling.
- * skriver med
  - begripligt relativt tydligt tydligtinnehåll och
  - i huvudsak relativt väl välfungerande struktur samt
  - viss förhållandevis god godspråklig variation.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt *Lgr11*)

KOMMENTAR

I *Bums* åk 6 är fokus, när det gäller skrivande, sakprosatexter. Därför saknas i övningsboken för åk 6 uppgifter som tränar och prövar elevens förmåga att skriva berättande texter (med undantag av uppgift 1–2 a–c på s. 51–52 där eleverna i par skriver en berättande text med parallellhandling.) Titta på de berättande texter eleven skriver i det dagliga arbetet. Hur frekventa och hur utvecklade är de gestaltande beskrivningarna? Hur utvecklad är handlingen? Vad kan eleven göra för att utveckla handlingen? Handlar det om att planera skrivandet på ett bättre sätt? Behöver eleven repetera skrivstrategierna som introducerades i *Bums* åk 5 för att handlingen ska bli mer utvecklad?

Del 10: Informationssökning

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma i vilken mån eleven kan söka, välja ut och sammanställa information. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 26, uppgift 4 a–c

s. 33, uppgift 1–2

s. 24, uppgift 5 c

s. 54, uppgift 4

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla resonemang om informationens användbarhet.

Sammanställningarna innehåller enkla beskrivningar, egna formuleringar och viss användning av ämnesspecifika ord och begrepp

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då utvecklade resonemang om informationens användbarhet.

Sammanställningarna innehåller utvecklade beskrivningar, egna formuleringar och relativt god användning av ämnesspecifika ord och begrepp

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då välutvecklade resonemang om informationens användbarhet.

Sammanställningarna innehåller välutvecklade beskrivningar, egna formuleringar och god användning av ämnesspecifika ord och begrepp

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * skriver texter med stöd i flera olika källor och texterna innehåller då
 enkla utvecklade väl utvecklade beskrivningar, egna formuleringar och
 viss relativt god god användning av ämnesspecifika ord.
- * skriver faktatexter med egna ord, utifrån förståelse och egna frågor med hjälp av flera olika källor.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt *Lgr11*)

KOMMENTAR

uppgift 1–2, s. 33:

Utifrån elevens svar kan du bedöma hela den här delen av kunskapskravet.

I uppgift 1 söker eleven information och för resonemang om informationens användbarhet.

I uppgift 2 sammanställer eleven information från ett avgränsat urval av källor (2 st).

Hur för eleven resonemang om informationens användbarhet (hur utvecklat är resonemanget)? Visar resonemanget att eleven förstått hur källkritik fungerar? Vilken sorts beskrivningar innehåller sammanställningen? Innehåller den elevens egna formuleringar? I vilken grad använder eleven ämnesspecifika ord och begrepp?

uppgift 4 a–c, s. 26:

Här söker eleven fakta och resonerar om graden av trovärdighet. Utifrån elevens resonemang kan du avgöra om eleven förstått vad en säker respektive osäker källa är?

Mer träning på att söka och sammanställa information får eleven i kapitlet Skrivarskola, som bl.a. lär ut hur eleven ska sortera, välja ut fakta, och strukturera sin text.

Del 11: Kombinera text med estetiska uttryck

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma hur eleven använder estetiska uttryck i samspel med text. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 20, uppgift 1

s. 53, uppgift 3

s. 75, 1a--b

s. 81, uppgift 2

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * kombinerar sina texter med bilder och ljud så att de olika uttrycken samspelar på ett
  - i huvudsak fungerande
  - ändamålsenligt
  - ändamålsenligt och effektivtsätt för att förstärka och levandegöra texten.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt *Lgr11*)

KOMMENTAR

I ett flertal övningar i Bums övningsbok ges möjlighet att kombinera text med estetiska uttryck för att förstärka och levandegöra texters budskap. Hur väl samspelar de estetiska uttrycken med elevens texter?

Uppgift 1 på s. 20:

Eleven ska planera och genomföra en redovisning med bildspel. Hur samspelar bilder och innehåll? Vad tillför bildspelet elevens presentation?

Uppgift 1, s. 75:

Här ska eleven kombinera en instruerande text med en instruerande bildserie. Hur samspelar bild och text? Hjälper bilderna till att förtydliga innehållet i texten?

Uppgift 2 på s. 1:

Uppgiften går ut på att göra en reklamfilm (argumenterande text). Hur samspelar bilderna eleven ritat med berättarmanus (och eventuell inspelad film)?

Del 12: Bearbeta texter utifrån respons

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma om eleven kan bearbeta texter utifrån respons. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 73, uppgift 1–2

s. 86–89, uppgift

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett i huvudsak fungerande sätt.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Dessutom kan eleven ge välutvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett väl fungerande sätt.

OBSERVATIONSPUNKTER

Uppmärksamma om eleven:

- * ger
  - enkla
  - utvecklade
  - väl utveckladeomdömen om texters innehåll och form.
- * bearbetar texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett
  - i huvudsak
  - relativt väl
  - väl fungerandesätt med stöd av andras råd.

(ur *Nya Språket lyfter*, enligt Lgr11)

KOMMENTAR

För att kunna bedöma om eleven kan bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet, måste man jämföra elevens första text, och den slutgiltiga versionen eleven skrivit utifrån respons. Slutresultatet påverkas givetvis av kvaliteten på den respons eleven fått. Det är viktigt att ta hänsyn till när du bedömer slutversionen, dvs. att den respons eleven fått verkligen har varit kvalitativ och gett eleven en god chans att förbättra sin text (I övningsboken, uppgift 1 på s. 73 kan du läsa vilken respons eleven fått.). Använd gärna de texter eleven producerat på sidorna 86–89 för att träna på att bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet.

Del 13: Samtal och Muntliga redogörelser

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I de här övningarna i Bums övningsbok kan du bedöma dels hur eleven samtalar och dels hur eleven förbereder och genomför muntliga redogörelser. Bedöm utifrån elevens prestationer i uppgifterna vilken kravnivå eleven uppnått.

s. 1, uppgift 3
s. 16, uppgift 7 b
s. 20, uppgift 1
s. 53, uppgift 3

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande inledning, innehåll och avslutning och viss anpassning till syfte och mottagare.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som relativt väl upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och relativt god anpassning till syfte och mottagare

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som väl upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och god anpassning till syfte och mottagare.

OBSERVATIONSPUNKTER

Här saknas observationspunkter i Språket lyfter.

KOMMENTAR

Uppg. 3, s. 13 och uppg. 7b, s. 16:

Vågar eleven uttrycka sin åsikt? I vilken mån kan eleven framföra sina åsikter/argument och ställa relevanta frågor för att upprätthålla ett samtal?

s. 20, uppg. 1 och s. 53, uppg. 3:

För att lyckas med en muntlig presentation ska eleven kunna strukturera innehållet i en inledning, ett fungerande innehåll och en avslutning. Är eleven medveten om syftet med redovisningen? Hur väl anpassad är redovisningen till syftet och till mottagarna?

Hur utvecklad är redogörelsen? Hur ser strukturen ut (inledningen, innehållet och avslutningen)?

Planeringen är avgörande för att redovisningen ska bli bra och många elever kan bli hjälpta av respons från läraren på innehållet redan i planeringsstadiet.

Del 14: Språkbruk

UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

I diagnosen ur Bums lärarhandledning åk 5 på nästa sida kan du bedöma elevens kunskaper om nationella minoritetsspråk, nordiska språken och språkliga varianter i svenska.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG E

Eleven kan ge exempel på nationella minoritetsspråk, föra enkla resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt ge exempel på tydligt framträdande språkliga likheter och skillnader mellan svenskan och närliggande språk.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG C

Eleven kan ge exempel på nationella minoritetsspråk, föra enkla resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt ge exempel på tydligt framträdande språkliga likheter och skillnader mellan svenskan och närliggande språk.

KUNSKAPSKRAV FÖR BETYG A

Eleven kan ge exempel på nationella minoritetsspråk, föra enkla resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt ge exempel på tydligt framträdande språkliga likheter och skillnader mellan svenskan och närliggande språk.

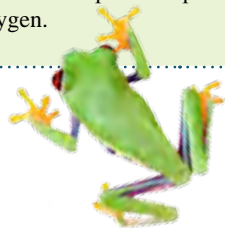
OBSERVATIONSPUNKTER

Här saknas observationspunkter i Språket lyfter.

KOMMENTAR

Nationella minoritetsspråk, de nordiska språken och språkliga varianter inom svenskan, behandlas i Bums övningsbok åk 5. På nästa sida ligger den diagnos ur *Bums åk 5* som prövar den delen av kunskapskravet.

I den här delen av kunskapskravet prövas enbart godkäntnivå, ingen gradering finns för de olika betygen.

Diagnos

Språkhistoria

1. Vilka är de nordiska språken?

---

2. Vilka likheter och skillnader finns mellan svenska, norska och danska (hur språken skrivs och hur det låter när man pratar)?
Förklara.

---

3. Vad är ett minoritetsspråk?

---

4. Det finns fem minoritetsspråk i Sverige. Vilka av de här språken är minoritetsspråk i Sverige? Ringa in.

samiska   engelska   finska   ryska   meänkieli
romai chib   jiddish   norska   danska

